

Achtergronden van de selffulfilling prophecy.

In de jaren zestig van de vorige eeuw toonden onderzoekers aan hoeveel (positieve) gevolgen de selffulfilling prophecy in het leven van mensen kan hebben (Rosenthal, Jacobson, 1968).

Het experiment

Bij leerlingen van een aantal scholen werd een test afgenomen. Daarna werd - los van de echte uitslag van deze test - aan de leraren verteld dat bepaalde leerlingen volgens de 'testuitslag' *laatbloeiers* waren. Ook werd gezegd dat deze leerlingen waarschijnlijk uitstekende vaardigheden zouden ontwikkelen als ze voldoende werden geprikkeld. (De betreffende leerlingen werden door de onderzoekers uiteraard willekeurig uitgekozen.)

Na een jaar bleek dat deze leerlingen – de zogenaamde 'laatbloeiers' – hoger scoorden op een IQ-test. Ook bleken de leerlingen betere schoolprestaties te behalen dan de andere leerlingen. En dit terwijl er in het begin niets was waarin ze zich van andere leerlingen onderscheidden. Ze bleken daarbij ook nog eens hartelijker benaderd te worden door hun leraren. De leraren brachten ook meer tijd met deze leerlingen door.

Zonder het te beseffen hadden de leraren de 'laatbloeiers' veranderd in betere leerlingen. De leraren stimuleerden hun leerlingen zo sterk dat de voorspelling - 'dit zijn laatbloeiers' – uit kwam. Door hun eigen toedoen. En niemand van die leraren had het door.

Deze *mind-trick* heeft gigantische gevolgen. In de dagelijkse werkelijkheid zoals op scholen heeft iedere leraar verwachtingen van zijn leerlingen. We mogen van geluk spreken dat in de onderwijskunde dit soort breinfeiten veel aandacht krijgt. Je kunt het niet vaak genoeg herhalen.